

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2025-00084

ER REF

Riksbankens yttrande med anledning av samverkan med Finansinspektionen inför dess beslut om kontracyklisk kapitalbuffert

2025-10-23

Riksbankens sammantagna bedömning

Riksbanken anser att det kontracykliska buffertvärdet bör vara oförändrat på dess positiva neutrala nivå om 2 procent för det fjärde kvartalet 2025.

Riksbankens utgångspunkter

I Sverige ansvarar Finansinspektionen för den kontracykliska kapitalbufferten inom ramen för sitt makrotillsynsansvar och ska för varje kvartal beräkna ett kontracykliskt buffertriktvärde och vid behov fastställa eller ändra det kontracykliska buffertvärdet. Sedan juli 2024 ska Finansinspektionen ge Riksbanken tillfälle att yttra sig inför besluten.¹

Vid bedömningen av nivån på det kontracykliska buffertvärdet beaktar Riksbanken motståndskraften hos bankerna och utvecklingen av cykliska systemrisker i det finansiella systemet. Finansinspektionen tillämpar en positiv neutral nivå som innebär att det kontracykliska buffertvärdet ska vara 2 procent under normala tider. Riksbanken delar Finansinspektionens bedömning av neutral nivå, vilken bidrar till att bankerna har kapital som de vid behov kan använda.

Centralt med en god motståndskraft i banksystemet

Den svenska konjunkturen har utvecklats svagt under en längre tid, och vändningen på arbetsmarknaden dröjer. Det finns tecken på att tillväxten har förbättrats den senaste tiden, och förutsättningarna finns för en starkare konjunktur framöver. I den senaste prognosen från september såg Riksbanken framför sig en starkare tillväxt de kommande åren, med stöd av den ekonomiska politiken. Det råder dock osäkerhet kring hur snabbt den inhemska efterfrågan återhämtar sig, kopplat bland annat till hushållens sparbeteende och hur finanspolitikens stimulanser kommer att påverka konjunkturen, vilket utgör en risk för den väntade återhämtningen på arbetsmarknaden. Trots en viss nedgång i företagskonkurser under sommaren var de höga i september, och ligger sammantaget kvar på en förhöjd nivå. Konkurserna har hittills inneburit begränsade kreditförlustreserveringar för bankerna.

¹ Se 7 kap. 7 a § lagen (2014:966) om kapitalbuffertar.

Trots fortsatt stor osäkerhet i omvärlden, med geopolitiska konflikter, svaga statsfinanser i flera länder och oförutsägbarheten i den amerikanska handelspolitiken, är riskviljan på de finansiella marknaderna hög. Börserna har utvecklats starkt, i synnerhet i USA, främst drivet av företag inom tekniksektorn och förväntningar kring AI:s potential. Därtill är volatiliteten på finansiella marknader låg och ränteskillnaderna mellan riskfyllda och säkrare obligationer har minskat till låga nivåer. En förändrad riskvilja kan dock snabbt påverka nuvarande prissättning av tillgångar och leda till att vissa marknader fungerar sämre. De gynnsamma globala finansiella förutsättningarna återspeglas även i Sverige, och både hushållens och företagens bankupplåning har ökat något. Upplåningen på företagsobligationsmarknaden har också tilltagit och kreditmarginalerna har återgått till låga nivåer. Den samlade skuldsättningen hos hushåll och företag, i förhållande till BNP och inkomster, har varit relativt oförändrad sedan föregående kvartal. Därtill har deras räntekostnader i förhållande till inkomsterna fortsatt att minska i takt med att utlåningsräntorna fallit. Det tyder på att det i dagsläget inte sker en uppbyggnad av cykliska systemrisker kopplat till den privata sektorns lån. Även om kredittillväxten i dagsläget är fortsatt relativt låg, kan den komma att fortsätta stiga i takt med att den ekonomiska återhämtningen tar fart. Om också de låntagarbaserade makrotillsynsåtgärderna lättas, kan hushållens bolån komma att växa än mer.

De svenska storbankerna har överlag en god motståndskraft, främst tack vare god likviditet, hög lönsamhet och betydande kapitalbuffertar. Kapitalkraven bedöms inte heller begränsa deras handlingsutrymme, vilket talar för att bankerna har kapacitet att upprätthålla kreditutbudet till realekonomin. Motståndskraften i det finansiella systemet kan dock komma att sättas på prov i och med nuvarande omvärldsläge. I ett sådant läge ger den nuvarande buffertnivån förutsättningar att kunna sänka kravet, vilket skapar bättre möjligheter för bankerna att upprätthålla sin kreditgivning till hushåll och företag och hantera förluster utan att äventyra de fastställda kapitalkraven.

På direktionens vägnar:

Erik Thedéen
Riksbankschef

Niclas Olsén Ingefeldt
Senior ekonom

Beslutet har fattats av direktionen (riksbankschefen Erik Thedéen, förste vice riksbankschefen Aino Bunge samt vice riksbankscheferna Per Jansson och Anna Seim) efter föredragning av seniora ekonomen Ellen Kockum och seniora ekonomen Niclas Olsén Ingefeldt. I den slutliga handläggningen har avdelningschefen Olof Sandstedt och seniora rådgivaren Mattias Erlandsson medverkat.